

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 12. 2018
COM(2018) 824 final

SPRÁVA KOMISIE RADE

**o systéme tzv. octroi de mer (námornej dane) vo francúzskych najvzdialenejších
regiónoch
(predložená Komisiou podľa článku 3 rozhodnutia Rady 940/2014/EÚ
zo 17. decembra 2014)**

SPRÁVA KOMISIE RADE
o systéme tzv. octroi de mer (námornej dane) vo francúzskych najvzdialenejších
regiónoch

1. KONTEXT

Podľa ustanovení Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktoré sa uplatňujú na najvzdialenejšie regióny Únie, ku ktorým patria obidva departementy a regióny Réunion a Guadeloupe, obidve územné jednotky Martinik a Francúzska Guyana a departement Mayotte (francúzske najvzdialenejšie regióny), sa v najvzdialenejších regiónoch v zásade nepovoľujú žiadne rozdiely v zdaňovaní miestnych výrobkov a výrobkov pochádzajúcich z metropolitnej časti Francúzska alebo iných členských štátov. V článku 349 ZFEÚ sa však predpokladá možnosť zaviesť osobitné opatrenia v prospech týchto regiónov, keďže existujú pretrvávajúce znevýhodnenia, ktoré majú vplyv na hospodársku a sociálnu situáciu v najvzdialenejších regiónoch.

Daň „octroi de mer“ predstavuje jednu z najstarších daní francúzskeho daňového systému a najstaršiu daň vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch. Táto daň platná výlučne vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch sa uplatňuje na dovoz tovaru nezávisle od jeho pôvodu a na dodávky tovaru, ktorý za odplatu realizujú osoby vykonávajúce výrobné činnosti¹.

Daň „octroi de mer“ sa skladá z dvoch odlišných daní: daň „octroi de mer“ ako taká a regionálna daň „octroi de mer“².

Sadzby dane „octroi de mer“ sa stanovujú na základe rokovania regionálnych rád (na Guadeloupe alebo Réunion), rád jednotných územných jednotiek (vo Francúzskej Guyane a na Martiniku) alebo departementálnej rady (na Mayotte). Stanovujú sa nezávisle pre každý francúzsky najvzdialenejší región.

Výnos z dane „octroi de mer“ je na jednej strane určený pre rozpočty územných jednotiek (obce, departement, región) a za určitých podmienok pre regionálny fond pre rozvoj a zamestnanosť na strane druhej.

Rozhodnutím Rady 940/2014/EÚ zo 17. decembra 2014 sa Francúzsku povoľuje, aby do 31. decembra 2020 uplatňovalo oslobodenie od dane alebo úľavy na dani „octroi de mer“ v prípade určitých miestne vyrábaných výrobkov. Príloha k uvedenému rozhodnutiu obsahuje zoznam výrobkov, na ktoré sa môže vzťahovať oslobodenie od dane alebo daňová úľava. Rozdiel v zdanení miestne vyrábaných výrobkov a ostatných výrobkov nesmie v závislosti od daného výrobku prekročiť 10, 20 alebo 30 percentuálnych bodov.

V rozhodnutí Rady zo 17. decembra 2014 sa uvádzajú dôvody prijatia osobitných opatrení: odľahlosť, externá závislosť od surovín a energie, nutnosť vytvárať väčšie zásoby, malý miestny trh v kombinácii s málo rozvinutým vývozom atď. Všetky tieto znevýhodnenia sa prejavujú vo zvýšení výrobných nákladov, a tým aj výrobnej ceny miestne vyrábaných výrobkov, ktoré by bez osobitných opatrení boli menej konkurencieschopné v porovnaní s dovážanými výrobkami, a to aj po zohľadnení nákladov na dopravu do francúzskych najvzdialenejších regiónov. Z týchto

¹ Pod pojmom výroba sa rozumie výroba, transformácia a obnova hnutel'ného hmotného majetku. Poskytovanie služieb preto nepatrí do rozsahu pôsobnosti tejto dane.

² Dodatočná daň v rámci dane „octroi de mer“, ktorej sadzba nemôže byť v súčasnosti vyššia ako 5 %.

dôvodov by bolo ťažšie zachovať miestnu výrobu. Osobitné opatrenia, ktoré sa uvádzajú v rozhodnutí Rady zo 17. decembra 2014, sa teda navrhli s cieľom posilniť miestny priemysel.

V článku 3 rozhodnutia Rady zo 17. decembra 2014 sa uvádza, že do 31. decembra 2017 francúzske orgány predložia Komisii správu o uplatňovaní daňového systému stanoveného v tomto rozhodnutí s cieľom overiť vplyv prijatých opatrení a ich prínos k podpore alebo zachovaniu miestnych hospodárskych činností vzhľadom na znevýhodnenia, ktorými najvzdialenejšie regióny trpia. Na základe tejto správy Komisia predloží Rade správu obsahujúcu úplnú analýzu hospodárskych a sociálnych aspektov a prípadne návrh na zmenu ustanovení rozhodnutia zo 17. decembra 2014.

Správu podľa uvedených ustanovení poslali francúzske orgány Komisii 12. februára 2018. Osobitné hodnotiace správy za každý francúzsky najvzdialenejší región spolu so žiadosťami o zmenu zoznamu výrobkov, ktoré môžu byť predmetom diferencovaného zdaňovania, sa predložili 15. marca 2018 za Francúzsku Guyanu, Martinik a Guadeloupe, 4. júna 2018 za Réunion a bez žiadosti a aktualizáciu zoznamu 28. augusta 2018, pokiaľ ide o Mayotte. Žiadosti o aktualizáciu zoznamov sa týkajú takmer 90 výrobkov. Tieto žiadosti sa týkajú hlavne uvedenia nových výrobkov na zoznamy a preradenia existujúcich výrobkov na zozname, čo umožní väčší rozdiel v zdanení.

2. HLAVNÉ SKUTOČNOSTI UVEDENÉ V SPRÁVACH FRANCÚZSKYCH ORGÁNOV

2.1. Správa z 12. februára 2018

Správa z 12. februára 2018 predstavuje makroekonomickú štatistickú štúdiu na globálnej úrovni za všetky francúzske najvzdialenejšie regióny, ktorá vychádza zo sektorových súhrnných údajov. Neobsahuje žiadnu informáciu o kategóriách výrobku, na ktoré sa uplatňuje rozdiel v zdanení.

V správe sa opisuje mechanizmus dane „octroi de mer“ a uvádzajú sa určité prvky makroekonomického rámca francúzskych najvzdialenejších regiónov, ako aj kartografia príjemcov opatrenia rozdielných sadzieb v rámci dane „octroi de mer“. V správe sa hlavne uvádza, že výroba tovaru prostredníctvom 665 podnikov, ktoré podliehajú dani „octroi de mer“, sa zvyšuje na 5,6 miliardy eur.

V správe sa takisto uvádza analýza účinkov zníženia prahu dane „octroi de mer“, ktorej podliehajú miestne podniky, ktorý sa v roku 2014 znížil z 550 000 € na 300 000 €. Uvádza sa v nej, že prevažujú negatívne účinky tohto opatrenia vzhľadom na administratívne náklady, ktoré prináša, v porovnaní s veľmi malým zvýšením daňových príjmov a s jeho kontraproduktívnym účinkom.

Hlavné zistenia správy sú tieto:

a) Pokiaľ ide o hospodársky vplyv mechanizmu dane „octroi de mer“ na hospodársky rozvoj francúzskych najvzdialenejších regiónov, v správe sa uvádza, že sa týka viac udržania zamestnanosti než vytvárania, ako aj rozvoja a ustálenia odvetví miestnej výroby.

V správe sa zdôrazňuje, že daňové výhody poskytnuté v rámci systému dane „octroi de mer“ predstavujú podstatný príspevok na HDP francúzskych najvzdialenejších regiónov. Podľa vykonaných odhadov celková hodnota dane „octroi de mer“ dosahuje 3,3 % HDP všetkých piatich francúzskych najvzdialenejších regiónov spolu. Na tejto súhrnnej úrovni sú rozdiely medzi územiami príliš malé na to, aby z nich bolo možné vyvodiť závery o skutočných geografických rozdielnostiach.

b) Pokiaľ ide o znevýhodnenia francúzskych najvzdialenejších regiónov, ktoré sú príčinou dodatočných nákladov, ktoré znášajú podniky usadené vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch, v správe sa pripomína, že tieto dodatočné náklady sú spôsobené jednak prírodnými charakteristikami týchto regiónov – ich veľkosťou, dostupnosťou a klimatickými podmienkami – ako aj ich slabou integráciou v regionálnom prostredí. Pomer nákladov na zamestnancov k obratu, ako aj nákup surovín, ďalšie nákupy a externé náklady sa v správe uvádzajú ako dva hlavné zdroje dodatočných nákladov, ktoré ovplyvňujú miestne podniky.

Dodatočné náklady, ktoré znášajú francúzske najvzdialenejšie regióny, sa na základe pomeru finančných nákladov k prevádzkového príjmu odhadli na 1,8 milióna eur dodatočných finančných nákladov za podnik, teda celkovo na 1,2 miliardy eur. Tento odhad je nízky, pretože nezohľadňuje skutočnosť, že miestne podniky nemôžu uskutočniť úspory z rozsahu.

c) Napokon, pokiaľ ide o vplyv dane „octroi de mer“ na miestne podniky, v správe sa s poľutovaním uvádza, že údaje o rozdielnej sadzbe v rámci dane „octroi de mer“ nie sú dostupné za niekoľko rokov, čo znemožňuje vykonať analýzu o vývoji výkonnosti podnikov. Vykonala sa iba analýza vplyvu na výkonnosť podnikov za rok 2015. Podľa tejto analýzy neexistuje žiadny veľký rozdiel v obrate alebo ekonomickej návratnosti medzi miestnymi podnikmi, ktoré využívajú rozdielnu sadzbu dane „octroi de mer“ a tými, ktoré rozdielnu sadzbu dane „octroi de mer“ nevyužívajú. Z uvedeného vyplýva, že daň „octroi de mer“ plní ciele, na ktoré bola určená, a umožňuje miestnym podnikom cieľových odvetví dosiahnuť podobnú výkonnosť ako podniky, ktoré tento mechanizmus nevyužívajú napriek tomu, že sú *a priori* vystavené vyšším dodatočným nákladom spojeným s odľahlosťou. To, že podniky využívajúce rozdielnu sadzbu dane nevykazujú vyššiu výkonnosť, takisto znamená, že nedochádza k nadmernej kompenzácii.

2.2. Osobitné správy francúzskych najvzdialenejších regiónov

Vzhľadom na obmedzenia správy z 12. februára sa správa doplnila o **osobitné správy** za každý francúzsky najvzdialenejší región. V týchto správach územné jednotky Martinik, Guadeloupe, Francúzska Guyana, Réunion a Mayotte hodnotia mechanizmus dane „octroi de mer“. Tieto doplňujúce správy predstavujú panorámu regionálnych sociálno-ekonomických vývojov v období rokov 2014 – 2016. Táto panoráma poukazuje na značné rozdielnosti medzi francúzskymi najvzdialenejšími regiónmi. Réunion je územná jednotka, ktorá má najlepšie konjunkturálne podmienky so solídnym oživením hospodárstva od roku 2014 (viac ako 3 % za rok), výrazným poklesom nezamestnanosti a miernym vývojom cien. Naopak hospodárstvo Guadeloupe a Francúzskej Guyany zostáva nevýrazné so stabilnou vysokou, až rastúcou mierou nezamestnanosti. Na Martiniku sa situácia vyznačuje celkovo pozitívnym vývojom so značným oživením pracovného trhu. Na Mayotte sa hospodárstvo vrátilo do obdobia vyčkávacej politiky, hlavne z dôvodu inštitucionálnych zmien, ku ktorým došlo (Mayotte získala postavenie najvzdialenejšieho regiónu v dôsledku zmeny jej štatútu na department) a ktoré charakterizoval zvýšenie nezamestnanosti na 27,1 %.

Táto panoráma naopak poukazuje na podobnú situáciu, pokiaľ ide o vývoj cien a zahraničný obchod. Hoci sa ceny sa v týchto francúzskych najvzdialenejších regiónoch v období 2014 – 2016 vyvíjali len málo, sú oveľa vyššie než ceny zaznamenané v metropole (od 7 % do 12 %

podľa Fisherovho indexu³), ale tento rozdiel sa znížil v každom francúzskom najvzdialenejšom regióne v porovnaní s rokom 2010 (od 12 do 14 %).

Pokiaľ ide o zahraničný obchod, z týchto správ vyplýva, že francúzske najvzdialenejšie regióny sú aj naďalej veľmi závislé od dovozu, ktorý predstavuje viac ako 30 % ich HDP a ktorý je zodpovedný za ich významný obchodný deficit. Dovoz (mimo ropných produktov) v období 2014 – 2016 mierne narastá vo všetkých francúzskych najvzdialenejších regiónoch.

Pokiaľ ide o analýzu vývoja miestnej výroby výrobkov uvedených v zozname v období 2014 – 2016, táto analýza poukazuje na pomerne protikladnú situáciu, pretože hoci miestna výroba celkovo narastla vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch s výnimkou Guadeloupe (kde sa zaznamenal pokles o 6,9 %), jej trhový podiel v porovnaní s celkovou spotrebou vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch skôr klesol s výnimkou Martiniku (kde sa zaznamenal nárast o 9,8 %).

V týchto správach sa takisto uvádzajú analýzy sadzieb a rozdielov v zdanení podľa odvetví. Poukazuje sa v nich hlavne na skutočnosť, že uplatnený vážený priemer rozdielu sa pohybuje od 14 % (Réunion) do 18 % (Martinik a Guadeloupe) v závislosti od jednotlivých francúzskych najvzdialenejších regiónov.

V týchto správach sa ďalej uvádza sektorová analýza vývoja hospodárstva francúzskych najvzdialenejších regiónov vzhľadom na vedené politiky rozdielneho zdaňovania, a pokiaľ ide o územné jednotky Guadeloupe a Martinik, podrobnosti a aktualizácia dodatočných nákladov, ktoré znášajú miestne podniky.

V správach územných jednotiek Martinik, Guadeloupe, Francúzska Guyana a Réunion sa napokon uvádzajú odôvodnenia týkajúce sa žiadostí na zmenu zoznamu výrobkov, ktoré môžu byť predmetom diferencovaného zdaňovania.

Francúzske najvzdialenejšie regióny okrem toho vyjadrujú ľútosť nad čoraz jemnejším odstupňovaním nomenklatúry výrobkov na zozname (prechod na úroveň NC8, alebo aj NC10), ktoré spôsobuje podnikom ťažkosti správne identifikovať svoju výrobu. Takisto vyjadrujú ľútosť nad znížením stropu daňovej povinnosti na 300 000 €, ktorý sa, pokiaľ ide o územné jednotky, neprejavil značným zvýšením príjmov. Tieto dve opatrenia viedli k zvýšeniu administratívnych nákladov podnikov. Francúzske najvzdialenejšie regióny by si želali vytvorenie mechanizmu pravidelnej aktualizácie rozdielnych sadzieb dane, aby mohli zodpovedať potrebe investorov, pokiaľ ide o prehľadnosť, a boli schopné prispôbiť sa vývoju trhu a miestnej hospodárskej štruktúry. Tieto žiadosti by sa mali analyzovať pri preskúmaní žiadosti o obnovu mechanizmu.

Viacero žiadostí o odôvodnenie a dodatočných vysvetlení sa predložilo e-mailom francúzskym orgánom 27. marca, 14. apríla, 16. mája a 4. júla 2018 na posúdenie skutočných účinkov rozdielov v zdanení na aktivitu francúzskych najvzdialenejších regiónov. Francúzske orgány boli tiež vyzvané, aby poskytli za každý francúzsky najvzdialenejší región a za každú kategóriu výrobkov, ktorá je predmetom rozdielnej sadzby v rámci dane „octroi de mer“ za dotknutý francúzsky najvzdialenejší región, vyhodnotenie vplyvu systému, pokiaľ ide o zachovanie alebo podporu miestnych činností a podmienok obchodu.

Francúzske orgány predložili Komisii podrobné informácie o vývoze a o miestnej výrobe za každý výrobok, na ktorý sa uplatňuje rozdielne zdaňovanie, ako aj rôzne iné spresňujúce informácie.

³ Fisherov index tu zodpovedá geometrickému priemeru hodnoty A (rozdiel medzi cenami francúzskych najvzdialenejších regiónov/metropoly) a opačnej hodnoty B (rozdiel medzi cenami metropoly/francúzskych najvzdialenejších regiónov), teda druhej odmocniny pomeru A/B.

3. ANALÝZA MECHANIZMU VYKONANÁ KOMISIOU

Vzhľadom na dátum predloženia správy francúzskych orgánov (február – marec 2018) je náročné preskúmať vplyv diferencovaného zdaňovania uplatneného v súlade s rozhodnutím Rady zo 17. septembra 2014 za dlhé obdobie, keďže sa nový systém začal uplatňovať až v júli 2015.

Pokiaľ ide o Mayotte, nedávne začatie uplatňovania systému v kombinácii s takmer povstaleckou klímou, ktorá panuje na ostrove, okrem toho neumožnilo francúzskym orgánom vykonať tú istú prácu na dostatočnej úrovni stability a spoľahlivosti údajov.

Keďže je Komisia vo veľkej miere závislá od informácií poskytnutých Francúzskom a nemá iné prostriedky, ako získať viac informácií, analýza Komisie sa bude zakladať na informáciách prijatých od francúzskych orgánov. Z poskytnutých informácií možno vyvodiť tieto závery.

3.1. Znevýhodnenia francúzskych najvzdialenejších regiónov pretrvávajú

Vo svojej prvej správe sa francúzske orgány vracajú k zdrojom dodatočných nákladov, ktoré znášajú podniky usadené vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch z dôvodu ich znevýhodnenia. Tieto územia skutočne čelia závažným znevýhodneniam spojeným s ich veľkosťou, dostupnosťou a klimatickými podmienkami, ktoré tam panujú. Tieto znevýhodnenia predstavujúce štrukturálny charakter možno rozdeliť do dvoch kategórií:

- exogénne znevýhodnenia, ako je odľahlosť, dvojité ostrovný charakter, malá plocha, zložitá územná morfológia, nepriaznivé podnebie, vyššie prírodné riziká;
- endogénne znevýhodnenia: obmedzený výskyt výrobných faktorov, obmedzený rozvoj ľudského kapitálu, hospodárska závislosť voči obmedzenému počtu činností, obmedzenosť vnútorných trhov, nedostatočné začlenenie do regionálneho životného prostredia, prekážky vstupu na trh.

Miestna výroba tak čelí vysokým dodatočným nákladom, ktoré boli identifikované a merané na makro-ekonomickej úrovni. Ide o dodatočné náklady v dôsledku rozdielov odmeňovania, zásobovania a logistiky, predimenzovania zariadení, ich prevádzky a ich údržby, obmedzenej veľkosti miestnych trhov, ktorá neumožňuje realizovať úspory z rozsahu. Tieto dodatočné náklady sa takisto týkajú obchodovania a distribúcie výrobkov, poľnohospodárskej pôdy a stavebníctva a financovania.

Tieto dodatočné náklady sa odzrkadľujú vo veľkom deficite obchodnej bilancie, ktorý je spoločný pre všetky francúzske najvzdialenejšie regióny.

Znevýhodnenia, ktoré boli dôvodom pre zachovanie mechanizmu v roku 2014, teda pretrvávajú so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú, pokiaľ ide o prípadné dodatočné náklady miestnej výroby.

3.2. Dôsledky uplatnenia diferencovaného zdaňovania výrobkov v rámci dane „octroi de mer“

3.2.1. Vplyv dane „octroi de mer“ na ceny výrobkov, na ktoré sa uplatňuje rozdielna sadzba dane

Poskytnuté informácie neumožňujú vyjadriť sa k vplyvu dane „octroi de mer“ na všeobecnú úroveň cien výrobkov, na ktoré sa diferencované zdaňovanie vzťahuje.

Poukazujú však na všeobecný vplyv dane „octroi de mer“ na úroveň cien, pretože francúzske najvzdialenejšie regióny, ktoré uplatňujú najnižšie sadzby (Réunion) a v ktorých je počet uvedených výrobkov najmenší (Mayotte), majú najmenšie cenové rozdiely v porovnaní s metropolou.

Pokiaľ ide o úpravy zavedené rozhodnutím Rady zo 17. septembra 2014, makroekonomická analýza cien založená na indexe spotrebiteľských cien potvrdzuje vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch veľmi obmedzený vývoj cien v období 2014 – 2016. Z analýzy dokonca vyplýva zníženie cenového rozdielu v porovnaní s metropolou vo všetkých francúzskych najvzdialenejších regiónoch v porovnaní s rokom 2010. Tento vývoj svedčí o tom, že miestnym orgánom záleží na tom, aby sa rozdielne sadzby dane používali primeraným spôsobom a nenarušila sa kúpna sila miestneho obyvateľstva.

Tieto skutočnosti tak dokazujú, že nedávne úpravy zoznamu výrobkov, na ktoré sa uplatňuje rozdielna sadzba dane, mali zanedbateľný vplyv na ceny vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch.

3.2.2. Vplyv dane „octroi de mer“ na hospodársky rozvoj vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch

Bolo možné získať iba čiastkové informácie o vplyve diferencovaného zdaňovania na rast a zamestnanosť v každom zvažovanom odvetví a počas daného obdobia (2014 – 2017), keďže tieto informácie neboli ešte mnohokrát dostupné.

Je náročné porovnať údaje o raste, zamestnanosti a podnikoch s údajmi o výrobkoch, na ktoré sa uplatňujú rozdielne sadzby dane. Väčšina podnikov dotknutých odvetví totiž predáva výrobky, na ktoré sa rozdielne sadzby uplatňujú, ako aj výrobky, na ktoré sa rozdielne sadzby neuplatňujú.

Účinky dane „octroi de mer“ na hospodársky rozvoj sú však preukázané. Týkajú sa viac zachovania zamestnanosti než tvorby pracovných miest, ako aj rozvoja a ustálenia odvetví miestnej výroby. Daň „octroi de mer“ tak umožnila v odvetviach zasiahnutých krízou, ako je okrem ďalších odvetvie stavebníctva a stavebných prác, zachovať zamestnanosť. Francúzske najvzdialenejšie regióny sú z dôvodu obmedzenosti svojich trhov veľmi nestabilné a citlivé na jednorazové operácie dovozov za ceny oveľa nižšie, ako sú trhové ceny. Miestne podniky majú navyše vzhľadom na dodatočné náklady, ktoré znášajú, veľmi obmedzené príležitosti zamerať sa na vývozné trhy.

Daň „octroi de mer“ takisto umožnila diverzifikovať výrobu hlavne v agropotravinárskom odvetví (korenie, káva, zavaraniny atď. na Guadeloupe) a rozvinúť špecifické výrobky (ovocné džúsy, krokety, sklá na okuliare atď. na Réunione). Daň „octroi de mer“ totiž predstavovala dôležitú pomoc pre miestnu výrobu týchto regiónov tým, že umožnila vytváranie investícií, ktoré podporujú rast.

Napokon, daň „octroi de mer“ má pozitívne účinky na hospodársku činnosť francúzskych najvzdialenejších regiónov. Celková hodnota dane „octroi de mer“ (príjmy + daňové úľavy uplatnené na miestnu výrobu) sa totiž za rok 2016 vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch (od 2,6 % na Réunione do 5 % na Mayotte) odhaduje na 3,3 % HDP. Príjmy dane „octroi de mer“ navyše predstavujú od 40 do 50 % príjmov územných jednotiek francúzskych najvzdialenejších regiónov. Časť príjmov je určená regionálnemu fondu pre rozvoj a zamestnanosť (FRPE), ktorého cieľom je uľahčovať zakladanie podnikov a vytváranie pracovných miest vo výrobnom odvetví alebo odvetví, ktoré prispieva k vytváraniu infraštruktúr potrebných pre rozvoj podnikov. V dôsledku tejto skutočnosti miestna výroba tovaru, na ktorú sa vzťahuje rozdielna sadzba dane, celkovo vzrástla vo väčšine francúzskych najvzdialenejších regiónov (s výnimkou Guadeloupe).

Táto výroba je napriek vyššiemu vystaveniu dodatočným nákladom schopná celkovo dosahovať tie isté úrovne výkonnosti ako iná výroba.

Z uvedeného vyplýva, že daň „octroi de mer“ má nezanedbateľný hospodársky vplyv na hospodársky rozvoj francúzskych najvzdialenejších regiónov.

3.2.3. Vplyv dane „octroi de mer“ na obchodnú bilanciu

Hoci sa deficit obchodnej bilancie vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch znížil o 3 %, stále zostáva veľmi vysoký. Aj keď miestna výroba a vývoz narástol viac, dovoz, okrem uhlíkovodíkov, napriek tomu zaznamenal zvýšenie vo všetkých francúzskych najvzdialenejších regiónoch. Tento dovoz pochádza vždy hlavne z Francúzska a iných členských štátov Európskej únie (75 % na Réunion, 85 % na Martiniku, 74 % na Guadeloupe a 71 % vo Francúzskej Guyane v roku 2016). Dovozy výrobkov s pôvodom v krajinách AKT je dotknutý len okrajovo. Napokon, počet výrobkov s pôvodom v týchto krajinách, hlavne pokiaľ ide o ropné produkty, je obmedzený.

Pokiaľ ide o konkrétne výrobky, na ktoré sa uplatňuje rozdielna sadzba dane, dovoz sa stále zvyšoval.

Uvedená skutočnosť dokazuje, že mechanizmus dane „octroi de mer“ nenaruša zahraničný obchod týchto území, pričom zabraňuje prípadnému zhoršeniu obchodnej bilancie.

3.3. Mechanizmus, ktorý je stále potrebný a primeraný

Systém dane „octroi de mer“ je potrebný z dôvodu pretrvávania podmienok, ktorými sa zdôvodnila možnosť diferencovaného zdaňovania určitých výrobkov, a hlavne pretrvávajúce dodatočné výrobné náklady.

Komisia sa uistila, že tieto podmienky stále platia. Na tieto účely analyzovala vývoj trhových podielov miestnych výrobkov, na ktoré sa uplatňuje rozdiel v zdanení v rámci dane „octroi de mer“, v porovnaní s výrobkami dovezenými do francúzskych najvzdialenejších regiónov, ako aj mieru dodatočných nákladov, ktoré predražujú výrobnú cenu miestnej výroby.

Pokiaľ ide o preskúmanie miery dodatočných nákladov, ukazuje sa, že sa celkovo zvýšila. Priemerná miera dodatočných nákladov sa takto zvýšila na Guadeloupe z 26,7 % v roku 2012 na 30,5 % v roku 2015 a na Martiniku z 29,7 % v roku 2012 na 32,3 % v roku 2016.

Francúzske najvzdialenejšie regióny navyše uplatnením rozdielnej sadzby dane nekompenzovali dodatočné náklady, ktoré znášajú miestne podniky, v nadmernej miere. Uplatnené rozdielne sadzby dane totiž v priemere kompenzujú len polovicu týchto dodatočných nákladov, hlavne na Martiniku (54 % v roku 2016) a na Guadeloupe (40 % v roku 2015)⁴.

Dodatočné náklady, ktoré miestne podniky znášajú, teda zostávajú a sú len čiastočne kompenzované prostredníctvom rozdielnych sadzieb dane poskytnutých určitým výrobkom.

Preskúmanie vývoja trhových podielov uskutočnené na základe údajov oznámených v marci 2018 umožnilo skonštatovať, že hoci miestna výroba vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch celkovo narástla, dovoz narástol viac, a preto trhový podiel miestnej výroby v porovnaní s celkovou spotrebou vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch od roku 2014 do roku 2016 skôr klesol.

⁴ Pretrvávajúce dodatočné výrobné náklady pre každý výrobok uvedený v zozname podlieha náhodnej kontrole.

Táto makroekonomická analýza zakrýva existenciu veľmi rozdielnych situácií. Existujú výrobky, pre ktoré aj napriek existencii diferencovaného zdaňovania v rámci dane „octroi de mer“ zostáva trhový podiel miestnych výrobkov malý alebo veľmi malý. Pokiaľ ide o ďalšie výrobky, rozdiel v zdanení v rámci dane „octroi de mer“ umožňuje miestnym výrobkom zastávať viac-menej rovnaký trhový podiel ako trhový podiel výrobkov dovezených do francúzskych najvzdialenejších regiónov. Tieto dve situácie sú najčastejšie.

Napokon, pokiaľ ide o ďalšie výrobky, z poskytnutých údajov vyplýva, že miestne výrobky, na ktoré sa vzťahuje diferencované zdaňovanie, zaberajú takmer celý trh, takže podiel „dovezených“ výrobkov je malý. Za tohto stavu sa miestne výrobky javia na prvý pohľad ako konkurencieschopné v porovnaní s výrobkami s pôvodom inde ako vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch. Táto zrejma situácia môže v určitých prípadoch zakrývať pokles objemu trhového podielu⁵. V iných prípadoch však diferencované zdaňovanie miestnej výroby možno odôvodniť vysokými dodatočnými nákladmi, ktoré tieto výrobky znášajú a ktoré spôsobujú veľké cenové rozdiely v porovnaní s dovezenými výrobkami a môžu ohroziť tieto odvetvia⁶. V každom prípade sa v tomto štádiu javí náročné definitívne vyriešiť túto otázku pre všetky dotknuté výrobky, keďže dostupné údaje v správe sa týkajú obdobia menej ako troch rokov. Túto otázku treba preskúmať podrobne v prípade, že by francúzske orgány požiadali, o to, aby mohli naďalej uplatňovať diferencované zdaňovanie po decembri 2020.

4. ÚPRAVY, KTORÉ BY SA MALI VYKONAŤ V ROZHODNUTÍ RADY ZO 17. SEPTEMBRA 2014

V poslednom pododseku článku 3 rozhodnutia Rady zo 17. septembra 2014 sa stanovuje, že k správe, ktorú má Komisia predložiť Rade, možno prípadne pripojiť návrh na zmenu ustanovení vyššie uvedeného rozhodnutia. V tomto prípade tomu tak je.

Francúzske orgány požiadali o zmenu zoznamu výrobkov, ktoré môžu byť predmetom diferencovaného zdaňovania, listom z 15. marca 2018 za štyri dotknuté francúzske najvzdialenejšie regióny: Francúzska Guyana, Réunion, Martinik a Guadeloupe. Dodatočná žiadosť o uvedenie nového výrobku do zoznamu sa predložila 26. októbra 2018.

Tieto žiadosti obsahujú hlavne žiadosti o uvedenie nových výrobkov do zoznamov (50), ako aj žiadosti o preradenie výrobkov do zoznamu, vďaka ktorému sa na ne bude môcť vzťahovať rozdiel v zdanení (28), alebo rozšírenie kategórie uvedených výrobkov (7) a niekoľko žiadostí o aktualizáciu kódov (9 výrobkov vo Francúzskej Guyane). Predstavuje to približne 10 % výrobkov uvedených na zozname. Cieľom žiadostí je obnoviť konkurencieschopnosť podnikov kompenzáciou časti dodatočných výrobných nákladov, ktoré znáša miestna výroba.

Podľa informácií od francúzskych orgánov tieto uvedené výrobky predstavujú priznanú miestnu výrobu vo výške 225 miliónov eur za rok 2016 a dovoz v približne rovnakej výške 212 miliónov eur. Dovoz týchto výrobkov zaznamenal v období 2014 – 2016 nárast takmer o 5 %. Kategórie uvedených výrobkov sú veľmi rôzne.

Tieto žiadosti sa hlavne odôvodňujú zvýšením dovozu alebo dodatočných nákladov, čo viedlo k poklesu trhového podielu, a začiatkom výroby nových výrobkov.

V návrhu Komisie sa stanovuje zmena zoznamu výrobkov, ktoré môžu byť predmetom diferencovaného zdaňovania, pričom zachováva riadne odôvodnené zmeny, o ktoré francúzske orgány žiadajú.

⁵ Je to hlavne prípad jogurtov na Martiniku a na Guadeloupe.

⁶ Je to hlavne prípad cementu a cukrovej repy.

Pokiaľ ide o výrobky, ktoré francúzske orgány požadovali uviesť alebo preradiť na zoznamy, Komisia sa uistila o existencii miestnej výroby, o existencii značného dovozu tovaru, ktorý môže narušiť zachovanie miestnej výroby, a o existencii dodatočných nákladov predražujúcich výrobnú cenu miestnej výroby v porovnaní s dovážaným tovarom a narúšajúcich konkurencieschopnosť miestne vyrábaných výrobkov.

Pokiaľ ide o miestne výrobky, ktoré zastávajú takmer celý trh, takže podiel „dovezených“ výrobkov je veľmi malý, Komisia sa uistila o bezprostrednom a vážnom riziku, ktoré znáša miestna výroba.

Pokiaľ ide o poľnohospodárske výrobky, žiadosti o uvedenie alebo preradenie do zoznamov sa odôvodnili potrebou miestnych výrobcov diverzifikovať svoju výrobu, aby lepšie čelili klimatickým rizikám.

Rôzne navrhované úpravy, ktoré by sa mali vykonať v rozhodnutí Rady zo 17. septembra 2014, sa podrobne uvádzajú v návrhu Rady priloženom k tejto správe.

5. VŠEOBECNÝ ZÁVER

Informácie poskytnuté francúzskymi orgánmi neumožňujú získať úplný obraz o vplyve, aký malo na miestnu výrobu vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch na hospodárskej a sociálnej úrovni uplatňovanie diferencovaného zdaňovania v rámci dane „octroi de mer“ na miestne výrobky v porovnaní s dovážanými výrobkami.

Možno však zdôrazniť veľmi výrazné zlepšenia, ktoré nastali v kontrole vykonávania mechanizmu a pokiaľ ide o kvalitu poskytnutých informácií.

Poskytnuté informácie umožňujú konštatovať, že systém diferencovaného zdaňovania v rámci dane „octroi de mer“ umožnil zachovať, pokiaľ ide o väčšinu dotknutých výrobkov, miestnu výrobu schopnú zastávať väčší alebo menší podiel na miestnom trhu. Vzhľadom na obmedzenia, ktoré znášajú miestne podniky, je isté, že bez existencie tohto diferencovaného zdaňovania by sa v mnohých prípadoch miestna výrobná činnosť nemohla zachovať, čo by viedlo k nepriaznivým dôsledkom na hospodárskej a sociálnej úrovni.

Z analýzy poskytnutých informácií okrem toho vyplýva, že účinky tohto mechanizmu na hospodársku súťaž a obchod, ako aj na ceny, sú veľmi obmedzené.

Mechanizmus je teda potrebný a primeraný. Je životne dôležitý na zachovanie miestnej výrobnéj činnosti vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch, kde je najvyššia nezamestnanosť, hlavne mladých ľudí v Európe.

Okrem toho, keďže určité odvetvia sú veľmi nestabilné a citlivé na hospodárske zmeny⁷, je potrebné upraviť zoznam výrobkov, na ktoré možno uplatniť rozdielnú sadbu dane, pred uplynutím obdobia, na ktoré sa rozhodnutie Rady z roka 2014 vzťahuje.

⁷ Prepad cien, obrat na trhu, jednorazové operácie dovozcov za ceny oveľa nižšie, než sú trhové ceny...

Obsah

SPRÁVA KOMISIE RADE O SYSTÉME TZV. OCTROI DE MER (NÁMORNEJ DANE) VO FRANCÚZSKYCH NAJVZDIALENEJŠÍCH REGIÓNOCH	1
1. KONTEXT	1
2. HLAVNÉ SKUTOČNOSTI UVEDENÉ V SPRÁVACH FRANCÚZSKYCH ORGÁNOV	2
2.1. Správa z 12. februára 2018	2
2.2. Osobitné správy francúzskych najvzdialenejších regiónov	3
3. ANALÝZA MECHANIZMU VYKONANÁ KOMISIOU	5
3.1. Znevýhodnenia francúzskych najvzdialenejších regiónov pretrvávajú	5
3.2. Dôsledky uplatnenia diferencovaného zdaňovania výrobkov v rámci dane „octroi de mer“	5
3.2.1. Vplyv dane „octroi de mer“ na ceny výrobkov, na ktoré sa uplatňuje rozdielna sadzba dane	5
3.2.2. Vplyv dane „octroi de mer“ na hospodársky rozvoj vo francúzskych najvzdialenejších regiónoch	6
3.2.3. Vplyv dane „octroi de mer“ na obchodnú bilanciu	7
3.3. Mechanizmus, ktorý je stále potrebný a primeraný	7
4. ÚPRAVY, KTORÉ BY SA MALI VYKONAŤ V ROZHODNUTÍ RADY ZO 17. SEPTEMBRA 2014.....	8
5. VŠEOBECNÝ ZÁVER.....	9